

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Propunerile Consiliului Național al Elevilor pentru programul de guvernare

2019 – 2020

Având în vedere situațiile care descriu climatul educațional românesc,

Ținând cont de contextul socio-politic actual, în care considerăm necesar aportul structurii de reprezentare a elevilor la nivel național în realizarea unui program de guvernare care să corespundă nevoilor și intereselor beneficiarilor direcți ai educației,

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR TRANSMITE URMĂTOARELE PROPUNERI

1. Structura anului școlar

Încă din anul 2017, Consiliul Național al Elevilor, structura reprezentativă a elevilor din România a militat pentru o structură fixă a anului școlar, astfel încât cursurile să înceapă anual la data de 1 septembrie și să se încheie pe 1 iunie. Beneficiile unei astfel de structuri sunt unele care nu pot fi trecute cu vederea, întrucât aceasta ar preveni situațiile în care data începerii anului școlar ar fi influențată de factori externi, precum operatorii sectorului de turism.

De asemenea, o astfel de structură a anului școlar vine în preîntâmpinarea unor scenarii atât de des întâlnire în școlile din România, când elevii sunt nevoiți să susțină cele mai importante evaluări, care determină parcursul lor educațional într-o măsură considerabilă: Evaluarea Națională, respectiv examenul de Bacalaureat, în condiții termice care determină o scădere la fel de considerabilă a randamentului elevilor.

Mai mult decât atât, o structură de acest tip ar avantaja și elevii din învățământul profesional și tehnic care, la momentul actual, încheie cursurile în lunile toride ale verii (sfârșit de iunie, chiar mijlocul lunii iulie în unele cazuri), aspect care degradează calitatea actului instructiv-educativ și, din nou, determină elevii să nu aibă același randament dorit la orele de curs.

2. Acces la consiliere psihologică de calitate în mediul educațional

Pentru a garanta această facilitate, este important ca posturile de consilier școlar să fie deblocate. Gestionarea defectuoasă din ultimii ani a modului în care elevii au acces la consiliere psihologică de calitate a determinat ca raportul dintre elevii ce beneficiază de acest serviciu și prestatorii de servicii – consilierii școlari – să fie de 1 la 800 (statistică relevată de raportul realizat de organizația Salvați Copiii în anul 2017).

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Pentru a garanta accesul la consiliere psihologică de calitate și pentru a determina crearea unui climat educațional care să fie centrat pe nevoile elevului, propunem deblocarea posturilor de consilier școlar în unitățile de învățământ preuniversitar din România, astfel încât numărul de elevi alocați unui singur consilier școlar să nu depășească 500.

De asemenea, propunem elaborarea unui plan de acțiune riguros, în vederea promovării importanței consilierii psihologice în școlile din România, care să fie realizat cu sprijinul societății civile (Consiliul Național al Elevilor, Federația Națională a Asociațiilor de Părinți din Învățământul Preuniversitar) și cu implicarea directă a instituțiilor guvernamentale cu activitate relevantă în domeniu – Ministerul Educației Naționale și Ministerul Sănătății.

3. Includerea Consiliului Național al Elevilor pe lista partenerilor sociali în cadrul Comisiei de Dialog Social ce acționează în cadrul Ministerului Educației Naționale

Modul în care a fost gestionată activitatea Comisiei de Dialog Social de pe lângă Ministerul Educației Naționale, un for consultativ din care fac parte, de drept, doar sindicatele, societatea civilă având doar statutul de invitat permanent (Consiliul Național al Elevilor, Federația Națională a Asociațiilor de Părinți din Învățământul Preuniversitar) a fost unul deplorabil. În vederea creșterii legitimității acestui for și pentru a ne asigura că deciziile luate în cadrul său reflectă cât mai bine realitatea din școlile românești, dar și nevoile și interesele beneficiarilor direcți ai educației, solicităm oferirea statutului de membru permanent în cadrul CDS a Ministerului Educației Naționale. Reprezentanții elevilor din România merită să fie tratați drept un real partener de dialog social și merită să fie incluși de drept în procesul decizional de la nivel central, întrucât structura Consiliului Național al Elevilor se bucură de o reală reprezentativitate, date fiind modul nostru de funcționare piramidal (având structuri școlare și structuri județene) și modul democratic prin care sunt aleși acești elevi reprezentanți (prin alegeri democratice, organizate de elevi pentru elevi, în fiecare școală din România).

4. Burse în fiecare localitate din România, al căror quantum minim să fie stabilit anual, prin Hotărâre de Guvern

Demersurile Consiliului Național al Elevilor s-au orientat către superficialitatea cu care sunt tratate bursele școlare de către autorități încă de la începutul anului 2017. Ce se presupunea a fi o intervenție simplă în sensul reglementării nu doar a obligativității, dar și a unei sume minime pentru acordarea bursei, s-a dovedit a fi o luptă împotriva persoanelor aflate la cârma sistemului educațional.

Conform Legii Educației Naționale, educația este o prioritate națională care urmărește dezvoltarea liberă și armonioasă a individului, dar și încurajarea participării active în societate și asigurarea incluziunii sociale și pe piața muncii. Cu toate acestea, elevii înfruntă zilnic probleme cauzate de lipsa echității din sistem. Echitatea în educație a fost de-a lungul timpului definită de mai multe organizații din domeniu în moduri diferite. De exemplu, din perspectiva Convenției cu

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

privire la drepturile copilului, echitatea poate fi definită ca fiind “dreptul tuturor copiilor de a se dezvolta și de a-și atinge întregul potențial, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenență etnică sau originea socială, de situația materială, incapacitatea fizică, de statutul la naștere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinților sau al reprezentanților legali ai acestuia.” Totuși, toate organizațiile care activează în acest domeniu sunt de acord cu faptul că un sistem educațional echitabil este de dorit, deoarece echitatea urmărește redistribuirea resurselor și a serviciilor astfel încât persoanele care au mai puțin să primească mai mult pentru a putea fi reduse decalajele. Există studii care ilustrează faptul că economiile care investesc în capitalul uman reușesc să inoveze și să absoarbă inovația într-un ritm mult mai accelerat decât economiile care nu o fac, ceea ce face ca aceste economii să crească tot mai mult pe termen mediu și lung. Pornind de la premisa că sprijinirea dezvoltării sistemului educațional, astfel încât acesta să răspundă cerințelor de actualitate, dar și să permită incluziunea a unui procent cât mai ridicat de copii în vederea atingerii dezideratului unei societăți prospere, ar trebui să constituie o prioritate pentru Guvernul României, dorim să punctăm o serie de aspecte îngrijorătoare, care impun măsuri urgente.

Consiliul Național al Elevilor consideră prioritar ca, pentru a evita cazurile în care bursele sunt oferite în cantumuri mult prea mici, chiar și în cazul burselor sociale, unde cantumurile nu reflectă nevoile de subzistență (burse de 8 lei pe lună, în localități din județul Arad), cantumul minim trebuie impus autorităților publice locale, anual, prin Hotărâre de Guvern. Această măsură ar contribui la impunerea echității în sistemul de educație, dar și la diminuarea diferențelor drastice în ceea ce privește situația acordării burselor în mediul rural comparativ cu mediul urban, de exemplu.

Proiectul propus de către Consiliul Național al Elevilor în 2017 prevedea că nevoile financiare ale elevilor nu sunt constante, ci depind direct proporțional de situația economică a țării. Analizând studiile efectuate de către Institutul Național de Statistică pentru anul 2018, putem observa că suma medie cheltuită lunar într-o gospodărie pentru alimente și utilități însumează 1125 lei. Considerând media de 2,6 persoane într-o gospodărie, ajungem la concluzia că este nevoie de aproximativ 432 de lei pentru a împlini nevoile minime de trai. Cu o valoare de 100 de lei, bursa socială nu va putea satisface nici măcar aceste nevoi pe care elevii le au.

Același studiu al INS arată că, din totalul cheltuielilor de consum ale unei gospodării, lunar, în medie, se investesc doar 9 lei (0,4% din totalul cheltuielilor de consum aferente pentru o gospodărie), pentru educație. În aceste condiții, bursa de studiu, respectiv cea de merit sau performanță reprezintă un stimulent pentru elevii care au potențial în a se dezvolta pe plan profesional, chiar dacă situația financiară nu le permite acest lucru. Astfel, noi propunem calculul cantumului pentru fiecare dintre cele patru tipuri de bursă ca fiind un procentaj din salariul minim net pe economie.

Ținând cont de grupul țintă al fiecărui tip de bursă, propunem următoarele sume:

- bursa socială: lunar, 30% din salariul minim net pe economie;
- bursa de studiu: lunar, 32,5% din salariul minim net pe economie;

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

- bursa de merit: lunar, 35% din salariul minim net pe economie;
- bursa de performanță: lunar, 37,5% din salariul minim net pe economie.

De asemenea, solicităm ca, de îndată ce noul Guvern își va intra în mandat, va centraliza, prin ministerul de resort, o analiză privind modul în care se acordă bursele în fiecare localitate și va interveni direct și punctual în cazurile în care autoritățile publice locale refuză să acorde, din bugetul local prin finanțarea complementară, burse elevilor.

5. Blocarea imediată a proiectului legislativ prin care se dorește acordarea statutului de autoritate publică profesorilor

Consiliul Național al Elevilor, structura de reprezentare a elevilor din România, se opune, cu fermitate, propunerii legislative prin care se dorește investirea cadrelor didactice cu statutul de autoritate publică. În cadrul misiunii și viziunii noastre, educația de calitate primează, iar acest deziderat nu poate fi obținut decât prin colaborarea tuturor părților interesate, anume elevi, profesori și părinți ca membri ai comunității școlare. În ciuda acestui fapt, nu considerăm deloc benefic investirea cadrelor didactice cu statutul de autoritate publică, întrucât suntem de părere că respectul la care profesorii tind din partea elevilor și părinților, respect absolut necesar pentru buna desfășurare a actului instructiv-educativ, nu poate fi reglementat printr-o lege.

Admitem că un climat de ordine și respect este esențial în școlile din România, însă oferirea *autorității de a lua decizii oportune, care să îi permită să mențină un mediu adecvat în timpul procesului de predare-învățare-evaluare, dar și a dreptului de a aplica sancțiuni disciplinare beneficiarilor primari, conform regulamentului de organizare și funcționare al unității de învățământ* nu va încuraja la colaborare și respect reciproc între elevi și profesori, ci, mai mult decât atât, va contribui la distrugerea relațiilor dintre aceștia.

Nu puține sunt cazurile în care unii profesori, în profilul cărora putem distinge lipsa vocației necesare pentru îndeplinirea acestei meserii, abuzează elevii, mai ales pe cei cu probleme emoționale sau cu dificultăți de integrare în mediul educațional, iar cazurile în care drepturile elevilor sunt încălcate de către profesori sunt chiar și mai numeroase. Suntem de părere că respectul și colaborarea dintre cei mai importanți actori de pe scena învățământului – elevii și profesorii – trebuie construit natural, această lege blocând respectul organic care ar putea fi nutrit în comunitățile școlare.

Din punct de vedere juridic, oferirea statutului de autoritate publică oferă profesorilor un avantaj în situațiile de conflict dintre elevi și profesori (prezente în școli din cauza diferenței dintre mentalități), avantaj care, deși în aparență pare a fi un lucru pozitiv, va avea efecte grave în sistem, constituind o pârghie pe care elevii în momentul de față nu o au, deși cazurile în care elevii sunt victime ale abuzurilor în mediul școlar sunt mai numeroase.

Conform Raportului privind implementarea Statutului Elevului din anul școlar 2018-2019, realizat de către Consiliul Național al Elevilor, 41% dintre respondenți au mărturisit că au fost

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

abuzăți în mediul școlar, aspect care ne determină să credem că este necesară adoptarea unor măsuri concrete, pliate pe climatul din fiecare școală, pentru a elimina violența din sistem, din fiecare sală de clasă. Acordarea statutului de autoritate publică este, în acest sens, o soluție aparentă, care se dorește a fi general valabilă și aplicabilă în toate școlile din România, însă acest lucru nu este unul adevărat sau fundamentat; ba mai mult decât atât, această propunere legislativă anulează orice speranță de a obține un parteneriat echitabil tripartit, elev-părinte-profesor.

Un argument în plus care dovedește lipsa de fundament a acestui proiect legislativ este următorul: conform Legii Educației naționale 1/2011, atât rectorii, prorectorii, cât și decanii și directorii departamentelor din cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt încadrate cu statutul de personal didactic, nu de autoritate publică. Printr-o analogie simplă, putem deduce faptul că personalului didactic din învățământul preuniversitar nu îi poate fi oferit statutul de autoritate publică.

Argumentele amintite anterior demonstrează faptul că această inițiativă legislativă nu are ca obiectiv pe termen lung dezvoltarea unui climat educațional incluziv, de calitate, fiind o măsură care servește în mod exclusiv bunăstării cadrelor didactice (favorizării acestora în fața legii) și a creșterii legitimității sindicatelor prin metode lipsite de fundament.

6. Dotarea corespunzătoare a cabinetelor școlare din cadrul unităților de învățământ preuniversitar

Suntem de părere că, pentru a avea acces la un climat educațional care să favorizeze bunăstarea elevilor și să conducă la directa creștere a randamentului acestora în cadrul procesului instructiv-educativ, este necesar ca beneficiarii direcți ai sistemului de învățământ preuniversitar să aibă acces la servicii de sprijin, precum cele furnizate prin intermediul cabinetelor școlare.

În acest sens și ținând cont de faptul că, în prezent, cabinetele școlare nu sunt dotate corespunzător, solicităm realizarea imediată a unui parteneriat strategic între ministerele de resort (cel responsabil de educație și cel responsabil de sănătate) în vederea dotării corespunzătoare a cabinetelor școlare cu resursele necesare optimizării serviciilor prestate în cadrul acestora.

7. Continuarea demersurilor necesare pentru ca, până la sfârșitul anului școlar 2019-2020, niciuneia dintre unitățile de învățământ preuniversitar din România să nu îi lipsească un grup sanitar dotat corespunzător, situat în interior său

Deși în perioada 2018-2019 s-au investit sume importante, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și al Administrației Publice, în vederea dotării unităților de învățământ preuniversitar cu grupuri sanitare situate în interiorul acestora, eliminând, astfel, toaletele situate în curtea școlii, demersul se arată ca fiind unul încă nefinalizat.

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

În acest sens, solicităm reluarea acestui proiect, astfel încât, până la finalul acestui an școlar, nu va exista niciun elev din România nevoit să meargă la toaletă în curtea școlii, iar fiecare școală din România va dispune de un grup sanitar dotat corespunzător cu resurse igienico-sanitare, situat în interiorul unității de învățământ. De asemenea, se propune colaborarea cu autoritățile publice locale astfel încât acestea să acorde, prin finanțarea complementară, sume suficiente, care să acopere aceste nevoi.

8. Diminuarea abandonului școlar prin măsuri care să vizeze decontarea integrală pentru elevii navetiști și garantare subvenționării prețurilor pentru elevi

a. Acordarea reducerii de minimum 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic

Încă de la apariția Legii Educației Naționale nr. 1/2011, există prevederea potrivit căreia elevii beneficiază de o reducere de (minimum) 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic (n.b. – inițial, era prevăzută o reducere de fix 50%, însă prin Legea 71/2018 s-a introdus cota de minimum 50%, dând libertate administrațiilor publice locale/administrației centrale să acorde reduceri mai mari de 50%, până la gratuitate).

Din cauza unor neclarități ale legii, responsabilitatea suportării costurilor cu acordarea facilității elevilor, pentru transportul rutier, era transferată între autoritățile județene și cele locale. Astfel, nici măcar până la acest moment, în niciun județ din țară, elevii nu beneficiază de acordarea reducerii de minimum 50% pentru transportul intrajudețean în comun. Totodată, în puține localități din țară se acordă această facilitate (reducere parțială sau totală).

Art. 19¹ și alin. (2), (3) și (4) ale art. 42 din Legea nr. 92/2007 au fost introdus sau modificate, după caz, prin Legea nr. 328/2018. Astfel, odată cu rezolvarea neclarităților, autoritățile județene și locale au obligația de a asigura subvenționarea pentru reducerea de minimum 50% acordată elevilor, în funcție de teritoriul pe care se prestează serviciul de transport. Totuși, suntem sceptici cu privire la implementarea acestor prevederi, având în vedere gradul scăzut de respectare a legii în teritoriu.

Considerăm că următoarea prevedere din Legea privind instituția prefectului nr. 340/2004 este fundamentală în aplicarea prevederilor legale privind facilitățile acordate elevilor:

Art. 24 – (1) În calitate de reprezentant al Guvernului, prefectul îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) asigură, la nivelul județului sau, după caz, al municipiului București, realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a celorlalte acte normative, precum și a ordinii publice;

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Astfel, lipsa de reacție a prefectilor în cazul neaplicării legii de către consiliile locale și județene are un impact puternic negativ în facilitarea frecventării orelor de curs pentru elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu și în posibilitatea acestora de a călători cu costuri reduse în cadrul unităților administrativ-teritoriale ale României, așa cum au dreptul.

b. Decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu

Între anii 2011 și 2013, elevilor li se deconta, integral, suma plătită către operatorul de transport, care avea valoarea standard (n.b. - reducerea nu era aplicată) a unui abonament. În anul 2012, s-a constatat că suma necesară decontării navetei elevilor (aprox. 140 de milioane RON) era de 7 ori mai mare decât suma prevăzută în buget (aprox. 20 de milioane RON), presupunându-se că transportatorii au majorat prețurile abonamentelor pentru elevi, pentru a-și crește veniturile într-un mod fraudulos, profitând de finanțarea indirectă de la bugetul de stat.

În anul 2013, a fost adoptată OG nr. 29/2013, prin care s-a stabilit că elevilor li se va deconta o sumă fixă, în funcție de numărul de kilometri dintre domiciliu și unitatea de învățământ, indiferent de prețurile practicate de transportatori. Acest act normativ a avut niște efecte catastrofale pentru elevi și familiile lor, după cum urmează: numărul beneficiarilor decontării cheltuielilor de transport a scăzut de la 198.941 (în 2013) la 161.699 (în 2015), adică o scădere de 37.242 a numărului de beneficiari, ceea ce înseamnă că, prin această măsură, Guvernul a determinat aproximativ 30.000 de elevi să nu mai frecventeze cursurile unei unități de învățământ (diferența de la aprox. 30.000 la 37.242 poate fi atribuită scăderii demografice a populației școlare).
*date extrase din Analiza navetei elevilor – noiembrie 2015, Ministerul Educației

Extras din nota de fundamentare a OUG nr. 69/2016: Costurile cu naveta sunt ridicate în raport cu veniturile familiilor. Distanța medie națională pe care trebuie să o parcurgă un elev ce face naveta este de 18 km. Prețul mediu al unui abonament lunar pentru această distanță este de circa 150 de lei. Din această sumă, elevului i se decontează în prezent 56 de lei, astfel că aproape 100 de lei trebuie acoperiți lunar din bugetul familiei. Potrivit INS, veniturile medii ale unei gospodării sunt de 2.512 lei la nivel național și de 1.663 lei pentru regiunea Nord-Est. Având în vedere faptul că acest venit redus trebuie să acopere nevoile întregii familii, este foarte probabil ca alte cheltuieli să fie considerate mai importante și astfel să se ia decizia de a renunța la plata navetei și, implicit, la școală. (...) acestea demonstrează că familiile elevilor în situație de a face naveta spre școală se află într-o situație socio-economică precară, iar orice facilitare financiară are un impact decisiv asupra deciziei de a nu abandona școala, în cazul în care elevul este deja înscris sau de a continua studiile după finalizarea ciclului gimnazial.

(...)Principala cauză a abandonului școlar o reprezintă costurile aferente participării la cursuri. Dintre aceste costuri, cele cu naveta au ponderea cea mai însemnată, iar decontarea integrală a lor va determina o reducere semnificativă a abandonului școlar. Pe lângă efectele pozitive evidente la nivel de individ, această măsură are efecte la nivel național, reducând șomajul, excluziunea socială și sărăcia.

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

În anul 2016, au fost făcute niște modificări legislative (prin OUG 69/2016), cu intenția de a asigura decontarea integrală a costurilor de transport al elevilor navetiști: a fost introdus tariful maxim per kilometru aferent abonamentului de transport rutier prevăzut la art. 84, alin. (3) și (3¹) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, care se stabilește și se actualizează prin hotărâre a Guvernului. Acest tarif maxim coincide cu suma ce poate fi decontată elevilor de către unitatea de învățământ. Patronatele din transport au reacționat negativ la plafonarea tarifelor abonamentelor de transport al elevilor, declarând că acele sume nu sunt în concordanță cu costurile reale. Pentru metodologia de calcul a tarifului maxim s-au folosit datele oficiale, raportate de către instituții publice și transportatori.

Totuși, conform datelor Agenției Naționale de Administrare Fiscală cu privire la evaziunea fiscală din sectorul transport: „În perioada decembrie 2013 – decembrie 2014, inspectorii DGAF au desfășurat acțiuni de control la 862 de contribuabili, iar urmare abaterilor constatăte de la legislația în vigoare, au dispus amenzi și confiscări în valoare totală de 3.619.151 de lei. De asemenea, inspectorii antifraudă au identificat prejudicii totale cauzate bugetului general consolidat al statului în sumă de 19.134.623 de lei (...). Referitor la rezultatele din anul 2015, (...) inspectorii DGAF au verificat 1.247 de operatori economici care își desfășoară activitatea în domeniul menționat și au aplicat sancțiuni contravenționale în valoare totală de 6.891.680 de lei. Totodată, inspectorii antifraudă au înaintat organelor de urmărire penală 15 acte de sesizare, pentru recuperarea prejudiciilor identificate, în valoare totală de 1.185.294.847 de lei. În anul 2016, inspectorii DGAF au efectuat acțiuni de control la 1.366 de contribuabili și au aplicat sancțiuni contravenționale în cuantum de 7.162.948 de lei, identificând prejudicii (...) de 45.250.793 de lei. În anul 2017, inspectorii antifraudă au verificat 1.815 de operatori economici. Urmare abaterilor constatate, inspectorii DGAF au dispus aplicarea de amenzi și confiscări în valoare de 5.568.982 de lei și au înaintat organelor de urmărire penală 16 acte de sesizare, pentru recuperarea prejudiciilor identificate, în cuantum de 22.663.944 de lei”. Deși pentru elaborarea metodologiei de calcul a tarifului maxim au fost folosite datele oficiale raportate de către operatori și instituții publice, sume importante de bani nu au fost luate în calcul din cauza evaziunii fiscale.

Totodată, conform datelor Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier (ISCTR), oferite în urma unei solicitări cu subiectul sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea tarifului maxim impus de Guvern, în perioada 2016-2018: „În anul 2018 au fost întocmite un număr de patru procese verbale pentru contravenția prevăzută la art. 45, alin. 7¹, lit. a) din Legea 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare, în valoare de 36.000 de lei. Operatorii de transport sancționați pentru nerespectarea Legii 92/2007 sunt din județul Vâlcea și Argeș”. Nu sunt menționate sancțiuni din anii 2016 și 2017.

Conform rezultatelor din Raportul privind implementarea Statutului Elevului la nivel național în anul școlar 2017-2018, realizat de către Consiliul Național al Elevilor, există nenumărate cazuri în care beneficiarilor primari ai educației nu li se decontează decât un procent din prețul real al abonamentului, după cum urmează:

- 41% beneficiază de decontarea a mai puțin de 30% din costul real al abonamentului;

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

- 39% primesc între 30-50% din suma plătită operatorului de transport;
- 4% beneficiază de decontarea a 50-70%;
- 3% primesc între 70-99% din costul real al abonamentului;
- 13% dintre elevii navetiști beneficiază de decontarea integrală a costurilor de transport.

Astfel, se poate observa că un procent alarmant de 80% din totalul respondenților navetiști beneficiază de decontarea a mai puțin de jumătate din costurile reale de transport, în contextul în care unui procent de 100% dintre elevii care fac naveta ar trebui să i se deconteze costurile în mod integral.

Situațiile prezentate mai sus relevă faptul că autoritățile publice (ISCTR, CJ, CL, Prefectul) nu se asigură de o bună aplicare a legii în interesul superior al elevului, ceea ce îngreunează accesul la educație, sporind drastic efectele abandonului școlar și părăsirii timpurii a școlii, precum șomajul și sărăcia. La momentul actual, rata de părăsire timpurie a școlii este de peste 18%, iar România și-a asumat să o reducă la 11,3% până în 2020 (adică în cel mult 10 luni). Din păcate, deși forma OUG 69/2016 pusă în dezbatere publică stipula decontarea integrală a navetei elevilor suportată atât de către autoritatea județeană (consiliile județene), prin subvenționarea reducerii de minimum 50%, cât și de către Guvern, prin unitățile de învățământ, acoperind suma plătită de către elev, prin forma aprobată a acestei ordonanțe a fost introdus tariful maximal care este aplicabil și eficient doar la nivel teoretic.

Solicitățile Consiliului Național al Elevilor

a. Modificarea Legii Educației Naționale nr. 1/2011 și abrogarea HG 863/2016;

Articol	Formă actuală	Formă propusă

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Art. 84	(3²) Prin derogare de la prevederile art. 43 lit. b) din Legea serviciilor de transport public local nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, tariful maxim per kilometru aferent abonamentului de transport rutier prevăzut la alin. (3) și (3¹) se stabilește și se actualizează prin hotărâre a Guvernului. (3³) Metodologia de calcul al tarifului maxim prevăzut la alin. (3²) și valorile aferente se aprobă prin hotărâre a Guvernului. (3⁴) Operatorul de transport rutier are obligația să emită abonamente pentru transportul elevilor și să asigure transportul rutier al elevilor potrivit prevederilor alin. (3²).	(3²) se abrogă. (3³) se abrogă. (3⁴) Operatorul de transport rutier are obligația să emită abonamente pentru transportul elevilor și să asigure transportul rutier al elevilor potrivit prevederilor alin. (1) și alin. (2).
----------------	--	--

Menționăm că intervenția Statului în economia de piață creează dezechilibre importante, iar absența unei monitorizări foarte atente a implementării normelor conduce la defavorizarea

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

beneficiarilor primari ai educației și a familiilor acestora. Inaplicabilitatea unui tarif maxim stabilit prin hotărâre de Guvern este evidentă, iar efectele au un impact negativ puternic asupra elevilor.

Totodată, pentru ca operatorii de transport să beneficieze de subvenționarea reducerii de minimum 50% din bugetul autorității competente teritorial, vor trebui să raporteze datele financiare reale, ceea ce va avea ca efect diminuarea evaziunii fiscale din sectorul transport rutier de persoane.

b. Destituirea tuturor prefectilor în ale căror teritorii nu se respectă prevederile alineatelor (1) și (2) ale articolului 84 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011, privind tariful redus cu minimum 50%/gratuitatea pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic, având în vedere efectele negative majore pe care inacțiunea acestora o are atât asupra elevilor și familiilor acestora, cât și asupra societății în ansamblu;

c. Respectarea legii de către administrațiile publice ale unităților administrativ-teritoriale din România, în sensul aplicării prevederilor privind reducerea de minimum 50%;

d. Respectarea legii de către operatorii de transport, atât a celei privind raportarea fiscală, cât și a celei privind siguranța călătorilor;

e. Modificarea, când este cazul, cu bună-credință a tarifelor de către transportatori, astfel încât bugetul de stat și bugetele locale să nu fie prejudiciate.

9. Impunerea, prin lege, a obligativității școlilor de a asigura sisteme de acces destinate persoanelor cu dizabilități

Comparativ cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, sistemul de învățământ românesc este de departe unul dintre cele mai puțin incluzive sisteme. Consiliul Național al Elevilor militează pentru un climat educațional care să permită participarea tuturor copiilor, drept care solicităm elaborarea unui cadru legislativ prin care să se impună obligativitatea ca fiecare unitate de învățământ preuniversitar să fie dotată cu un sistem de acces pentru persoanele cu dizabilități.

Pentru a garanta sustenabilitatea acestei măsuri, este necesar ca aceste costuri să fie cuprinse în proiectul bugetar pentru anul 2020, astfel încât, la finele anului școlar 2019-2020, elevii cu dizabilități vor avea acces nemijlocit la educație.

10. Elaborarea unui grup de lucru în cadrul ministerului de resort, cu participarea directă a societății civile, în vederea creionării unei strategii naționale de educație parentală, cu aplicabilitate locală și finanțare de la bugetul de stat

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Educația parentală reprezintă un aspect prefigurat în agenda privind strategia educației pe tot parcursul vieții, drept care considerăm necesar elaborarea unei astfel de strategii cu implicarea directă a societății civile (Consiliul Național al Elevilor, Federația Națională a Asociațiilor de Părinți din Învățământul Preuniversitar), împreună cu ministerele de resort, care să cuprindă atât obiective palpabile, cât și un plan de acțiune care să cuprindă activități care pot fi implementate în fiecare comunitate școlară. Impactul unei astfel de strategii este unul incomensurabil, iar un beneficiu pe care aceasta l-ar aduce la calibrarea sistemului educațional ar fi scăderea ratei abandonului școlar.

Pentru a garanta sustenabilitatea acestei măsuri, este crucial ca strategia națională de educație parentală să fie sprijinită financiar, prin bugetul de stat pentru anul 2020.

11. Creșterea finanțării per elev

Consiliul Național al Elevilor cere analizarea finanțării educației, atât la nivel central, cât și la nivel local, întrucât majoritatea sumelor de la buget care ajung în școli sunt destinați salariilor profesorilor, nu pregătirii lor profesionale, evaluării periodice a elevilor sau pe bunuri și servicii. Creșterea finanțării per elev este o măsură absolut necesară în vederea creării unui climat educațional sigur, calitativ și incluziv, iar această măsură trebuie corelată cu nevoile și interesele partenerilor sociali, reprezentanții societății civile, structurile reprezentative ale elevilor și părinților, syndicatele din învățământul preuniversitar.

Mai mult decât atât, solicităm o diferențiere a costului standard per elev, pe coeficienți clari, precum mediul de proveniență, situația socio-economică a familiei, gradul de risc în care se află elevul, mediul în care este situată școala (rural versus urban), astfel încât se va contribui la diminuarea diferențelor și la consolidarea echității în educație.

12. Impunerea, prin lege, a obligativității autorităților publice locale de a dota unitățile de învățământ preuniversitar cu sisteme de colectare selectivă

Suntem în plină criză climatică, iar reprezentanții elevilor luptă pentru ca acest aspect să fie prezent pe agenda publică și să fie prefigurat de măsuri concrete și coerente, incluse mai ales în sistemul educațional, întrucât elevilor trebuie să le fie promovată necesitatea adoptării unui comportament proactiv în combaterea clizei climatice prin acțiuni locale. Mai mult decât atât, atitudinea indivizilor, dar și a instituțiilor cu privire la lupta împotriva schimbărilor climatice a reprezentat subiectul principal în cadrul Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din acest an, organizație din care face parte și țara noastră.

Astfel, solicităm ca noul Guvern să inițieze un proiect legislativ care să impună obligativitatea autorităților publice locale de a dota unitățile de învățământ preuniversitar cu sisteme de colectare selectivă, astfel încât până la sfârșitul anului școlar 2019-2020, în fiecare școală din România va exista un astfel de sistem, finanțat prin bugetul local.

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

14. Educație pentru sănătate – obligatorie în fiecare ciclu de învățământ

Rolul sistemului educațional este, printre altele, cel de a forma cetățeni activi, implicați în viața cetății, prin formarea și calibrarea unor deprinderi viață independentă. O parte din aceste competențe pot fi dobândite prin valorificarea materiei opționale denumită generic Educație pentru sănătate, fapt pentru care solicităm:

- Analizarea contextului curent în care acest opțional impactează elevii;
- Realizarea unui program național de formare continuă a cadrelor didactice în vederea pregătirii acestora cu metode inovative de predare a acestei materii;
- Impunerea, prin lege, ca educația pentru sănătate să fie obligatorie (o oră/săptămână) în fiecare ciclu de studiu – primar, gimnazial, liceal, astfel încât toate aceste noțiuni necesare pentru dezvoltarea unor deprinderi de viață independentă sunt livrate beneficiarilor primari ai educației cu profesionalism.